

общ. „Марица“, обл. Пловдив

Ул. „Оборище“ № 1, е – mail: dgvoyvodinovo@gmail.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Стоилка Цокова
Директор на ДГ „Ралица“
с. Войводиново

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА**

**Настоящата Програма е приета на ПС с Протокол №3/14.10.2024г. и
утвърден със заповед № РД – 09 - 70/14. 10. 2024 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата на ДГ „Ралица“ за превенция на ранното напускане на образователната система :

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Стратегическа рамка за развитието на образованието, обучението и ученето в Република България - 2021 / 2030 г.;

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България. Програмата акцентира върху:

1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от детска градина.

2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.

3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата.

II. ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ:

Причините за отпадане от детската градина са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от детската градина.

Отпадането от образователните институции е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни и могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Икономически
- Социални
- Етнокултурни
- Образователни
- Институционални
- Свързани със здравния статус

III. МИСИЯ НА ДГ "Ралица" ПО ОТНОШЕНИЕ ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА:

Да се изгражда качествена и достъпна подкрепа за деца, застрашени от отпадане, която осигурява добра подготовка за училище.

Това се осъществява чрез последователна политика, подчинена на следните принципи:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Всесобхватност на дейностите - осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика на обучителни затруднения на децата, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемно поведение;
- Публичност и прозрачност на цялостната политика - публикуване на интернет страниците на детската градина на информация за обмен на добри практики, празници, тържества и изяви на децата;
- Обратна връзка с институции, родители, ресурсни учители, учители;
- Идентифициране на рисковите фактори.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на деца.

2. Повишаване на качеството на образование за деца от уязвими общности.

3. Подпомагане на преждевременно напусналите деца отново да се включат в образованието, чрез предлагане на пътища за завършване на подготвителна група в ДГ.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

1. Мерки за намаляване броя на безпричинните отсъствия, превенция на отпадане от детската градина:

- Осигуряване на позитивна образователна среда – психологически климат, атмосфера на взаимоотношения, управление;

- Работа по развитието на детската група като екип, преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на децата;

- Осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на децата в задължителната документация, за коректно и точно подаване на данните за движението на децата и за броя на отсъствията;

- Проследяване на преместването и отсъствията на децата;

- Своевременно информиране на директора от учителите за отсъствия на децата от подготвителните групи по неуважителни причини повече от 3 пъти в месеца;

- Задължаване на родителите да уведомяват своевременно учителите при необходимост детето им да отсъства по здравословни причини и да представят медицинска бележка;

- Инициране от детската градина на съвместни кампании / инициативи със заинтересованите страни за намаляване риска от преждевременното напускане на детска градина и за повишаване на информираността относно значението на образованието;

- Обмен на добри практики;

- Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите деца;

- Организиране на допълнителни дейности извън държавните образователни стандарти и включване в извънучебни форми на деца в риск, застрашени от отпадане;

- Мотивиране на продължаване на образованието в следваща степен;

- Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитието на личността на всяко дете и предотвратяване на ранното напускане от ДГ;

- Квалификация на педагогическите специалисти за работа с деца в риск и деца със СОП;

- Използване на иновативни методи и технологии;

- Анализиране на входното и изходно проследяване на резултатите от развитието на децата;

- Достъп до качествено образование на децата със СОП;

- Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП - осигуряване на допълнителна подкрепа;

- Засилване на взаимодействието детска градина - външни институции, имащи отношение по проблема.

2. Политики за интервенция на отпадането от детската градина:

- Кампании сред родителите с информационен и практически характер за привличането им към живота в детската група и градина.
- Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността:
 - Активно включване на родителите в подготовката и провеждането на мероприятия в и извън ДГ;
 - Съвместно отбелязване на традиционни празници, обичаи, обреди, ско инициативи;
 - Активно участие на родителите в Обществения съвет;
 - организиране на „отворени врати“ за пряко участие на родителите в предучилищното образование;
 - Организиране на родителски срещи – организационни, тематични, по конкретни поводи и др.;
- Сътрудничество с различни институции: Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“, РЦПППО, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Войводиново.

3. Очаквани резултати:

- Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на ниво детска градина, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анали и оценка, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- Подобрени образователно - възпитателни резултати, осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете, включително на деца от уязвими етнически общности и на деца със специални образователни потребности;
- Намаляване нивото на отпаднали деца от детската градина.

VI. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И УЧЕНОТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ – 2021 / 2030 г.

1. Приоритетни области:

1. Ранно детско развитие
2. Компетентности и таланти
3. Мотивирани и креативни учители
4. Сплотени училищни общности и системна работа с родителите
5. Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция
6. Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие
7. Реализация в професиите на настоящето и бъдещето
8. Учене през целия живот
9. Ефикасно управление и участие в мрежи

По - ранното обхващане на децата във форми на образование и грижи в ранна детска възраст ще бъде ключов приоритет в образователните политики предвид това, че предучилищното образование осигурява развиване на познавателни и социално-емоционални умения, което е основополагащо за по - добри образователни резултати на

децата в училище, а в перспектива - и за успешна личностна и професионална реализация.

Цели и групи мерки / дейности:

1. Разширяване на обхвата на децата от 0 до 7 години в образование и грижи в ранна детска възраст. Ефективна социализация:
 - ▶ Въвеждане и развиване на интегрирани услуги за образование и грижи в ранна детска възраст, които предлагат по - ефективен и балансиран подход между грижа и образование, както и достъпни услуги за всички семейства, които се нуждаят от тях;
 - ▶ Прилагане на ефективен модел за успешна адаптация и плавен преход на детето от семейната среда към детската градина, включително чрез инвестиции в подкрепяща, приемна, безопасна, мултикултурна, интерактивна среда съвместно със семейството, което да подкрепи детето в периода на преход;
 - ▶ Задълбочаване на партньорството между родителите и институциите, предоставящи услуги в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст.
2. Осигуряване на качествено образование и грижи за всяко дете в ранна възраст:
 - ▶ Повишаване капацитета на професионалистите за изпълнение на политиките в областта на ранното детско развитие с фокус върху компетентностния подход и насърчаване на образователните иновации;
 - ▶ Засилване на фокуса върху усвояване на ключовите компетентности за учене през целия живот (включително цифрови, езикови, социални) от ранна възраст и същевременно с това към формиране на ценности. Развитие на творческото и критично мислене;
 - ▶ Провеждане на общински и институционални политики за изграждане на среда на доверие и партньорство с родителите за постигане на споделено разбиране за ролята, отговорността и дейностите по сътрудничество за всеки участник в системата за ранно образование и грижи;
 - ▶ Изграждане на единно разбиране между заинтересованите страни за качеството на образованието и грижите в ранна детска възраст;
 - ▶ Модернизиране на материалната база, оборудването и дидактическите средства, осигуряване на материали за развитие на мисленето и въображението на децата, с цел изграждане на стимулираща и подкрепяща развитието на всяко дете образователна среда;
 - ▶ Осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки за децата, за които предучилищното образование е задължително.

Програмата за превенция на отпадането от образователната система на ДГ „Ралица“ е отворен документ, който може и следва да бъде променен в хода на неговото действие с цел неговото осъществяване.

Детска градина
Ралица
с. Войводиново

общ. „Марица“, обл. Пловдив
ул. „Оборище“ № 1, e-mail: dgvoyvodinovo@gmail.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Стоилка Цокова

Директор на ДГ „Ралица“

с. Войводиново

**ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЛОГОПЕДА
ПО ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
УЧЕБНА 2026 / 2027 ГОДИНА**

Настоящият план е приет на ПС с Протокол № 3/ 14.10. 2026 г. и утвърден
със Заповед на Директора № 14.10.2026 г.

I. НОРМАТИВНА ОСНОВА

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Държавния образователен стандарт за предучилищното образование;
- Годишния план за дейността на ДГ „Ралица“ за учебната 2026/2027 година;
- Правилника за дейността на детската градина и вътрешните правила за организация на подкрепата за личностно развитие.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ

Осигуряване на своевременна и ефективна логопедична подкрепа в рамките на общата подкрепа за личностно развитие чрез ранно разпознаване, превенция и преодоляване на затрудненията в речевото, езиковото и комуникативното развитие на децата, както и създаване на условия за пълноценното им участие в образователния процес.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Ранно установяване на деца с риск от нарушения в речевото, езиковото и комуникативното развитие.
2. Провеждане на наблюдение и логопедично изследване при установена необходимост.
3. Организиране и провеждане на индивидуална и групово логопедична работа според установените потребности.
4. Развитие на артикулационната моторика, правилното звукопроизношение, фонематичния слух и фонологичната осъзнатост.
5. Обогащане на активния и пасивния речник и развитие на граматически правилна и свързана реч.
6. Развитие на комуникативните умения, речевата активност, слуховото внимание и речевата памет.
7. Превенция на бъдещи трудности при овладяване на четенето и писането и подпомагане на училищната готовност.
8. Консултиране на родители и педагогически специалисти и координиране на общ подход към развитието на детето.
9. Проследяване и документиране на напредъка и актуализиране на работата според постигнатите резултати.
10. Насочване към екип за подкрепа за личностно развитие при наличие на трайни и значителни затруднения, изискващи оценка на индивидуалните потребности.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

- Логопедичната подкрепа се осъществява индивидуално и/или в малка група според възрастта, характера на затруднението и индивидуалните потребности на детето.
- Графикът за работа се съгласува с директора и учителите на групите и се организира така, че да не възпрепятства участието на детето в основните педагогически ситуации.
- При планиране на дейностите се прилагат игрови, практически и комуникативно ориентирани методи, съобразени с възрастовите особености.
- При необходимост логопедът работи в сътрудничество с учители, психолог, ресурсен учител, медицински специалист и други участници в подкрепата за личностно развитие.

№	Дейност	Срок	Очакван резултат
1.	Запознаване с наличната информация и документация за децата; координация с учителите на групите.	септември 2026 г.	Събрана начална информация за индивидуалните потребности.
2.	Наблюдение на речевото и комуникативното развитие на децата в естествена среда.	септември – октомври 2026 г.	Ранно разпознаване на деца с риск или установени затруднения.
3.	Логопедично изследване при деца с индикации за речеви и езикови затруднения.	септември – октомври 2026 г.; при необходимост цялгодишно	Определяне на характера и степента на затрудненията.
4.	Определяне на приоритети и цели за работа с децата, включени в обща логопедична подкрепа.	октомври 2026 г.	Планирана индивидуално насочена подкрепа.
5.	Индивидуална и/или групов логопедична работа.	октомври 2026 г. – май 2027 г.	Подобряване на речевите, езиковите и комуникативните умения.
6.	Упражнения за артикулационна моторика, речево дишане и правилно звукопроизношение.	цялгодишно	Повишена точност и разбираемост на речта.
7.	Игри и упражнения за фонематичен слух, слухова диференциация и фонологична осъзнатост.	цялгодишно	Развитие на уменията за разпознаване и анализ на речеви звукове.
8.	Работа за обогатяване и активизиране на речника и развитие на граматическата структура на речта.	цялгодишно	Разширен речник и по-точно граматическо изразяване.
9.	Развитие на свързаната реч чрез описание, преразказ, разказ по картина и серия от картини.	цялгодишно	По-добра последователност, логичност и самостоятелност на изказа.
10.	Развитие на комуникативни умения чрез диалог, сюжетно-ролеви и игрови ситуации.	цялгодишно	Повишена речева активност и увереност при общуване.
11.	Подготовка на децата от подготвителните групи за овладяване на четене и писане.	ноември 2026 г. – май 2027 г.	Подобрена фонологична осъзнатост и предпоставки за училищна готовност.
12.	Индивидуални консултации с родители и предоставяне на насоки и упражнения за домашна работа.	цялгодишно	По-активно участие на семейството и последователност в подкрепата.
13.	Консултации и обмен на информация с учителите за речевото и комуникативното развитие на децата.	цялгодишно	Единен и координиран подход в детската градина.
14.	Междино проследяване на напредъка и актуализиране на целите при необходимост.	януари – февруари 2027 г.	Актуализирана работа според индивидуалния напредък.
15.	Участие в скипни срещи и насочване за оценка на индивидуалните потребности при наличие на основания.	при необходимост	Своевременно осигуряване на подходящ вид подкрепа.
16.	Заклучително проследяване на резултатите от логопедичната работа.	май – юни 2027 г.	Установен и документиран индивидуален напредък.
17.	Изготвяне на годишен анализ/отчет на логопедичната дейност.	юни 2027 г.	Обобщени резултати и насоки за следващата учебна година.

13. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ЛОГОПЕДИЧНАТА РАБОТА

- артикулационна моторика и речево дишане;
- корекция и автоматизация на звукопроизношението;
- фонематичен слух и фонологична осъзнатост;
- речник и лексико-граматична страна на речта;
- свързана реч и умения за преразказ и самостоятелно разказване;
- слухово внимание, речева памет и последователност;
- комуникативни умения и социално-речево взаимодействие;
- предпоставки за овладяване на четенето и писането.

VII. РАБОТА С РОДИТЕЛИ

- Индивидуални консултации относно речевото, езиковото и комуникативното развитие на детето.
- Предоставяне на практически насоки, упражнения и подходящи игрови задачи за работа у дома.
- Периодична обратна връзка за напредъка и трудностите.
- Разясняване на необходимостта от консултация с други специалисти, когато това е в интерес на детето.

VIII. РАБОТА С ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

- Обмен на информация за развитието на детето и проявите на затруднения в групата.
- Консултации за стимулиране на речевата активност и комуникативното участие в ежедневните ситуации.
- Съвместно проследяване на напредъка и съгласуване на педагогическите подходи.
- Участие в екипни срещи и обсъждания при необходимост.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- своевременно разпознаване на речеви, езикови и комуникативни затруднения;
- подобряване на артикулационните и звукопроизносителните умения;
- развитие на фонематичния слух и фонологичната осъзнатост;
- обогатяване на речника и подобряване на граматическата структура на речта;
- развитие на свързаната реч и комуникативната компетентност;
- по-добра подготовка за училище и превенция на бъдещи трудности при четене и писане;
- повишена ангажираност на родителите и координация между специалистите;
- своевременно насочване към допълнителна подкрепа при установена необходимост.

X. ПРОСЛЕДЯВАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Резултатите от дейностите по обща логопедична подкрепа се проследяват чрез текущо наблюдение, периодично оценяване на речевото и езиковото развитие, анализ на индивидуалния напредък и обратна връзка от учители и родители. В края на учебната година се изготвя обобщен отчет за проведените дейности и постигнатите резултати.